

De artiest van 1997

Elton John,
de dikke
jongen met de
b r i l

Voor begrafenissen

Huilend bij de begrafenis van Versace, zingend bij die van Diana. Met 'Candle In The Wind' de best verkochte single (33 miljoen exemplaren, zeventig miljoen gulden voor het Diana-fonds). Tussendoor een nieuwe CD, 'The Big Picture', en dan meteen ook maar weer op wereldtournee. Ja, het werd ook het jaar van Elton. Over een dikke jongen met een bril.

Door

Joost

Niemöller

en partijen

Elton Dean: 'Hij zei: Ik word een popster. Vind je het goed als ik me Elton Dean noem?' Dat vond de echte Elton Dean toch te mal. Ter plekke maakte Reggie er toen maar Elton John van

Er is een foto van Elton John uit de tijd dat hij in het bandje Bluesology speelde. De foto is gemaakt in 1965, toen de eerste van de drie hopeloos geflopte singles van Bluesology verscheen. Een promotiefoto. Maar er wordt bar weinig gepromoot. De andere vier jongens van de band staan er, gekleed in identieke sweaters, broeken en glimmende puntschoenen bij alsof ze het liefst weer gewoon aan de slag willen. Hun vak is muziek maken, niet poseren. Je kunt zien dat ze niet wisten waar ze voor de duur van de foto hun handen moesten laten. De één staat ongeduldig met zijn armen over elkaar en heeft een zonnebril op. De ander heeft onverschillig zijn handen maar in zijn zakken gestoken. Net naar de kapper geweest, dat voelt ook al zo stom. Maar Elton John staat ronduit griezelig ongelukkig op die foto. Hij leunt voorover tegen een pilaar om zijn buik te verbergen. Juist daardoor kijk je meteen naar dat veel te logge lichaam, want iedereen weet hoe zoiets voelt en hoe je dan gaat staan. Elton probeert cool te kijken, maar dan gebeurt er juist iets engs: zijn grimmig hangende mondhoeken stralen een ondraaglijke wanhoop uit. Het was in die tijd dat hij zijn eerste zelfmoordpoging zou doen. Door zijn hoofd in de oven te steken en het gas te laten stromen. Maar wel met het raam open. Dus dat werd ook al niet erg serieus genomen. Arme Elton.

Zo heette hij in die dagen nog niet. Hij heette toen nog gewoon naar zichzelf: Reggie Dwight. De tenorsaxofonist Elton Dean, later bekend geworden in het intellectuele Soft Machine, speelde in die dagen mee in Bluesology. Hij herinnerde zich Reggie als een stille jongen die braaf zijn partijtjes speelde op een Vox-orgeltje, zo krakkemikkig dat tot grote schaamte van de bespeler middenin een concert een toets bleef hangen met een aanhoudend valse noot tot gevolg. Reggie was de archivaris van de band: altijd op zoek naar obscure blues-opnamen. Bij repetities kwam hij daarbij ook stevast aanzetten met songs die hij zelf had geschreven, maar die werden nooit door Bluesology uitgevoerd. Reggie zong nooit. Hij wilde wel, maar het mocht niet van de anderen. Te dik en te lelijk. Eén keertje hoorde Elton Dean hem per ongeluk tijdens een soundcheck iets zingen. Dat klonk toch helemaal niet gek. Net José Feliciano. In december 1967, na weer zo'n anoniem optreden, in Edinburgh, stopte Reggie met Bluesology. Elton Dean herinnert zich dat Reggie zei: 'Ik stap uit de band. Ik ga een popster worden. Vind je het goed als ik mezelf Elton Dean noem?' Dat laatste vond de echte Elton Dean toch wel een beetje te mal. Ter plekke maakte Reggie er toen maar Elton John van: die achternaam had hij overgenomen van de toenmalige zanger van Bluesology, Long John Baldry. Bizar, als je erover nadenkt. Wie neemt nu de naam over van mensen uit zijn directe omgeving? Dat kan bijna alleen als je heel dringend iemand anders wilt wezen. Desnoods de saxofonist van je eigen band. Of de zanger. Omdat die hadden wat Reggie niet had: hét. Ook wel: charisma. Wat één van zijn oudste vrienden, Rod Stewart, in de vorm van rock 'n' roll gewoon aan z'n kont had hangen, daar zat bij Elton John iets heel verkrampd.

Je hoort de verkramping trouwens al aan de manier waarop Elton John zingt. Nog steeds komt 'her' niet vanzelf. Her is altijd persen. Je hoort het bijvoorbeeld

goed op de in '93 verschenen CD *Duets*, waarop Elton John samen zingt met zulke natuurlijke zangers en zangeressen als Gladys Knight, Paul Young, Bonnie Raitt of George Michael: bij hen lijkt alles recht uit het hart te komen. Bij Elton John hoor je de omweg. Het proberen. Het werk. Behalve als hij het aandurft om camp te zijn. Zoals bij de lepe discoverie die hij op *Duets* met de travestie-act RuPaul maakte van *Don't Go Breaking My Heart*, in een ijsig electro-arrangement van Giorgio Moroder. Als Elton John de humor inziet van het Elton John-zijn, dan ontstaat er eindelijk eventjes lucht. Dat had hij veel vaker moeten doen. De grimmige doorzetter Elton John werkte zich een loopbaan lang het apelaerus. In '69 en '70, aan het begin van zijn solocarrière, werkte hij anoniem mee aan een groot aantal cover-albums. Dat waren goedkope elpees. Ze werden verkocht in warenhuizen. De laatste hits stonden erop, maar dan uitgevoerd door anonieme studiomuzikanten. De elpees hadden titels als *Hits '70* en *Chartbusters Again*, met stevast een foto van een pittig meisje op de hoes, die waarschijnlijk ook al eens eerder voor een andere gelegenheid gebruikt was. Het fenomeen bleef een jaar of twee bestaan. De cover-versies verkochten vaak nog beter dan de originelen. Pas toen de firma's K-Tel en Arcade goedkope verzamel-elpees met de originele hits gingen uitbrengen, was het afgelopen met het coveren. Naamloos en willekeurig verspreid over al die heerlijk smakeloos uitgevoerde elpees uit '70-'71 die nu

nog op de markt voor een kwartje te krijg zijn, klinkt hier en daar ineens de stem van Elton John (naast bijvoorbeeld die van David Bowie of die van toenmalige 'cover-koning' David Byron van Uriah Heep.) Elton zong, soms nauwelijks te herkennen, op versies die zo dicht mogelijk bij het origineel dienden te blijven: *Natural Sinner*, *In The Summertime*, *Signed Sealed Delivered*, *Yellow River*, *Spirit In The Sky*. De meeste nummers zijn terecht in de vergetelheid geraakt, maar bijvoorbeeld de Elton John-versie van *Love Of The Common People*, waarmee Nicky Thomas in 1970 een hit had, is ook anno nu nog heel aanstekelijk. Met een soepel nagedaan Jamaica-accentsje. Want Elton John stond onder zijn collega's bekend als een knap imitator. Niemand van het groepje studiozangers kon bijvoorbeeld zo goed de kopstem van Robin Gibb van The Bee Gees nadoen.

Er was in die dagen zelfs al een kant en klaar cover-album gemaakt door Elton John, onder de naam The Bread And Beer Band, met versies van *Mellow Yellow* en *If I Were A Carpenter*. De elpee zou uitkomen in juni 1969. Dat gebeurde net niet, omdat een single ervan genadeloos flopte. In plaats van die cover-plaat verscheen dezelfde maand de eerste elpee onder eigen naam, met songs die Elton John samen met zijn vaste tekstschrijver Bernie Taupin had geschreven. *Empty Sky* was geheel gemaakt in het geforceerd quasi diepzinnige jargon van die dagen, met hier en daar een dwarsfluit of een bizarre overgang, in een stijl ergens tussen King Crimson en Bob Dylan. *Empty Sky* verkocht slechts 4000 exemplaren en Eltons anonieme studiowerk moest dus gewoon doorgaan. Maar zelfs nadat hij in januari '70 zijn tweede solo-elpee had gemaakt, *Elton John*, waarmee zijn succes, met name in Amerika, eindelijk zou beginnen, en slechts twee maanden later, in maart '70, zijn alom geprezen derde solo-elpee *Tumbleweed Connection* verscheen, bleef Elton John stug doorwerken aan die anonieme cover-versies. Dat was wel wat vreemd.

Naast de covers en de soloplaten bleef de *studioholic* Elton John als een razen-

